

foreslaaes vel i § 5 overladt Kirkeieren, naar han ikke vil efterkomme Ministeriets Bestemmelse, at kunne henskyde sig under Domstolens Afgjørelse, og forsaavidt ere Følgerne ikke af saa stor Betydning med Hensyn til Udvidelsen, men den saaledes fremsatte Betragtning af Forholdet er af den Bestaafenhed, at den i alt Fald bør modsiges, og jeg troer den har gjort sig gjældende i hvad der senere er foreslaaet i § 5. Gaae vi længere ned i § 5, see vi, at naar det endelig er kommet dertil, at Kirkeieren er forpligtet til at udvide Kirken, skal det beroe paa Andres Bestemmelse, om han skal tilbygge Kirken eller bygge en heel ny Kirke. Det troer jeg er høist ubilligt; der er virkelig en meget stor Forskjel paa at foretage en udvidende Reparation af en Kirke og at bygge en heel ny Kirke. Ugesaalidt er Kirkeieren tjent med, istedetfor en Udvidelse af Kirken paa den Maade, han finder hensigtsmæssigst, at skulle indbetale et Beløb, hvortil man ansætter et saadant Foretagende. Jeg seer ikke, at man medrette kan paalægge Kirkeieren noget af dette. Her er nu desuden den praktiske Vanskelighed, at den Autoritet, der skulde have Indskyldelse paa Forholdets Ordning, slet ikke er tilstede; det er jo uvist, om Menighedsraadet kommer tilstede. Det er anseet for en Selvfølge, at Vedligeholdelsen af Annexkirken paa hviler Kirkeieren; heller ikke det kan jeg see ligger i Forholdets Natur, og den Maade, hvorpaa man har villet udfinde, hvad der er rigtigt og billigt, naar det maatte antages, at Reparationsudgifterne ved Annexkirken vilde overstige Udgifterne til Reparation af den gamle Kirke, naar den var bleven udvidet, er ikke praktisk. Det har sine store Vanskeligheder at bestemme, hvad den aarlige Vedligeholdelse kan koste ved en Bygning, som allerede staaer opført, og hvor man altsaa kan see sig for; men ved en Bygning, som ikke eksisterer, og aldrig kommer til at eksistere, forekommer det umuligt. Men selv om man kunde komme ud over disse Vanskeligheder, der for mig stille sig som uovervindelige, troer jeg, at Kirkeieren er lidet tjent med, at der udsættes en Capital, hvoraf han faaer en bestemt aarlig Indtægt som Bederlag for den forøgede fremtids Vedligeholdelsespligt. Dersom en Mand for 20

Mar siden havde, mod et bestemt aarligt Bederlag, paataget sig i en Narrække at vedligeholde en Kirke efter de aarlige Syn, vilde han allerede nu, 20 Mar efter, befinde sig særdeles brøstholden. Fordringerne ere stegne betydeligt, og den Godtgjørelse, som dengang vilde være anseet for tilstrækkelig, vilde nu blive aldeles utilstrækkelig, og saaledes vilde det uden Tvivl ogsaa gaae i det foreliggende Tilfælde. Hvad § 37 angaaer, maa jeg indskrænke mig til den Erklæring, at jeg deri seer et ligefremt Indgreb i Eiendomsretten. Jeg kan ikke see rettere; jeg seer ikke, at der er Noget, der kan besøje til at lægge en saadan vilkaarlig Skat paa Kirkeieren. Hvad de specielle Bestemmelser angaae, skal jeg ikke gaae meget vidtløftigt ind paa dem. Jeg har allerede udtalt, at jeg troer, at man vil kunne komme over de Vanskeligheder, de kunne frembyde, saameget mere som jeg ikke betvivler, at Sagen vil blive gjort til Gjenstand for en nglagtig Drøftelse. Dog er der et Par Enkeltheder, jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa. Der staaer i § 3, at man skal bestrebe sig for at føre Kirken tilbage til den oprindelige Stil. Jeg har ikke noget Særdeles at indvende herimod; men jeg troer kun ikke, at Synet vil være bygningsskyndigt nok til at forordne de Bestemmelser, der ere nødvendige til i Detailen at gennemføre en bestemt Stil. Vil man stille den Fordring til Kirkeieren, at han i sine Reparationer skal tage Hensyn til Stil, troer jeg, at det vil være rigtigt, at Regjeringsen ansætter en bygningsskyndig Mand, som Synet er pligtig at tillade i disse Tilfælde. Vel er det saa, at Kirkeieren, naar han er misfornøiet med Synet, kan tage Overhyn, men det er en Ulempe, som man bør forstaae ham for uden Nødvendighed, og det medfører tillige Bekostning. I § 7 staaer der, at Synet nærmere bestemmer, om Alterklædet skal være af Silkefløiel eller Udsfløiel eller Bomuldsfløiel eller fiint Klæde. Nu seer jeg ikke, hvorfor Valget imellem disse forskjellige Stoffer skal være ene overladt til Synets vilkaarlige Bestemmelse. Naar det erkjendes, at de alle ere anstændige og svarende til Hensigten, er det ikke ubilligt at forlange, at Valget overlades til Kirkeieren. Nærværende man Vngstelig ved for,